

Motion till riksdagen 2005/06:Fö216

av **Johan Linander och Jörgen Johansson (c)**

Värnpliktsersättningar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att anslaget till värnpliktsersättningar samt förmåner särskiljs från Försvarsmaktens totala anslag.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att knyta dagersättningen och utryckningsbidraget för de värnpliktiga till den genomsnittliga löneutvecklingen inom den statliga sektorn.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att värnpliktiga skall ha rätt till samma reseersättning vid resa med egen bil som statsanställda har.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att värnpliktiga på sin fritid skall ha tillgång till goda kommunikationer såsom kostnadsfri tillgång till Internetuppkoppling och telefon.

Motivering

I Sverige har vi en totalförsvarspflicht, men verkligheten ser annorlunda ut. För att mildra de negativa konsekvenserna av en plikttagstiftning måste vissa grundförutsättningar uppfyllas. Till att börja med måste det, vid ett utnyttjande av en plikttag, finnas rimliga grundförutsättningar för ett sådant utnyttjande. Då man från samhället inskränker människors fri- och rättigheter är det mycket viktigt att de berörda blir kompenserade såväl ekonomiskt som socialt för sina insatser. Vidare är det mycket viktigt att värnplikten skall bygga på den enskildes motivation och skall vara fylld med ett så pass förmånligt innehåll att den framstår som ett meningsfullt alternativ till arbete eller studier. Problemet på senare år har framförallt varit att försvarets ersättningssystem och bestämmelser inte tillfredsställande följt med i utvecklingen när antalet värnpliktiga blivit färre, vilket gjort att orättvisan i pliktssystemet är påtaglig.

Fel! Okänt namn på

Arbetet har börjat med att ge de värnpliktiga rättvisa villkor, men mycket återstår och arbetet får inte stagnera. Det finns fortfarande mycket att göra innan de värnpliktiga är kompenserade fullt ut på det ekonomiska och sociala planet.

Ersättningar

För att inte värnpliktiga skall fungera som budgetregulatorer då de värnpliktigas ersättningar och förmåner såsom t.ex. hemresor ständigt står i konkurrens med övriga utgifter inom Försvarsmakten, bör dessa särskiljas från Försvarsmaktens totala anslag. Detta bör ges regeringen till känna.

Värnpliktiga förlorar idag generellt ekonomiskt på att göra värnplikten. Dagersättningens syfte är att täcka den värnpliktiges kostnader för hygienartiklar, tidningar, böcker, fritidsaktiviteter etc. Höjningen till 66 kronor per dag är ett efterlängtat steg i rätt riktning men räcker ändå inte för att täcka de värnpliktigas behov eller för att vara ett konkurrensmässigt alternativ till studier och arbete. Såväl förplägnadsersättning som helgersättning syftar till att ersätta värnpliktiga för matkostnader.

Förplägnadsersättningen som är 35 kronor utgår till den värnpliktige när denne är ledig under vardagar. Helgersättningen är 25 kronor per dag och betalas då den värnpliktige inte är i tjänst vid helger. Vidare finns det även måltidsersättning där den värnpliktige får 95 kronor om denne är i tjänst men inte får fri mat. Att staten tror att matkostnaderna är lägre på helgerna är anmärkningsvärt. Man skall alltså tillfredsställa de allra mest grundläggande fysiska behoven med 25 kronor per dag under helger.

Orimligheten talar för sig själv. Helg-, måltids- och förplägnadsersättning bör bli ett och samma bidrag, nämligen ett kostbidrag, då värnpliktiga ej har möjlighet att nyttja den fria förplägnaden på förbandet.

Det bör utredas om det är möjligt att dagersättningen och utryckningsbidraget för de värnpliktiga knyts till den genomsnittliga löneutvecklingen inom den statliga sektorn. Detta bör ges regeringen till känna.

När det gäller hemresor så är reglementet i stort väl avvägt. Tyvärr finns det dock en låg ersättning för de värnpliktiga som tvingas använda egen bil för att åka hela eller delar av resan mellan hemmet och förbandet. Det borde vara självklart att värnpliktiga som tvingas använda egen bil, eftersom det i många fall inte finns tillgänglig kollektivtrafik, skall ha samma reseersättning som andra statsanställda har.

Detta bör ges regeringen till känna.

Kommunikationer

För de värnpliktiga är det mycket viktigt att kunna upprätthålla sitt sociala nätverk vid sidan av tjänsten. Det viktigaste sättet för den värnpliktige att

Fel! Okänt namn på

upprätthålla god kontakt med familj och vänner är genom telefon och elektronisk post. Därför bör staten säkerställa att alla värnpliktiga har möjlighet till kostnadsfria kommunikationsmöjligheter. Med fasta avtal uppkommer inga löpande kostnader för telefoni och Internetuppkoppling och därför bör de värnpliktiga kunna använda detta kostnadsfritt för att upprätthålla sitt sociala nätverk. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 23 september 2005

Johan Linander (c)

Jörgen Johansson (c)